

Prenumerationspris 1/1 år Kr. 3:— 1/2 " " 1 50	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Reval. UTKOMMER ALLA ONSDAGAR	Utlandet: 1/1 år Kr. 4:— 1/2 " " 2:—
--	--	--

Ett läroverk i Sverige för utlandssvenskar. För de utlandssvenskar, som önska ge sina barn en svensk uppfostran, är frågan, hur de skola ordna för sina barns skolgång, nog så svår. Det kan för dessa då vara av stort intresse att få veta, att numera en ny skoltyp i Sverige uppstått, som synes kunna innebära en god lösning. I Hälsingborg ha ett 10-tal läroverkslärare på initiativ av adjunkt H. Fahlstöm startat Hälsingborgs Samläroverk med korrespondensmetod. Läroverket lämnar dock ej undervisning endast pr. korrespondens — sådana institut finnas ju förut — utan kombinerar vanlig skolundervisning med dylik på avstånd. Härigenom vill skolan framför allt vinna den fördelen för eleverna, att de ej behöva vistas långa terminer i skolstaden utan endast under korta kurser å sex veckor. En dylik kurs anses tillräcklig pr. klass (ring), dock anordnas årligen två (nästa gång jan.—febr.), så att elever, som så önska, kunna upprepa den. Kursplanen följer de allmänna läroverkens. Under dessa 6-veckorskurser genomgås de viktigaste och svåraste partierna i en årsklass' lärokurser, varefter inövning och komplettering sker pr. korrespondens. I skolans prospekt framhålles, att en så anordnad undervisning måste bli väsentligt överlägsen vanlig korrespondensundervisning och i åtskilliga avseenden t. o. m. måste anses överlägsen vanliga läroverk.

Kurserna äga rum å Högre allmänna läroverkets lokaler och med tillgång till dess undervisningsmateriel; rektor vid detta, fil. dir M. af Malmborg, är den nya sko-

lans inspektor; dess föreståndare är adjunkt H. Fahlström.

Allsv. Saml.

Den estlandssvenska kalendern

för 1930 har utkommit och tillhandahålles i Reval på Svenska kansliet, Riddareg. 3., i bygderna hos ombudsmännen och i Wormsö kooperativa handelsbod.

Det är den 28:de årgången, som utkommit. Kalendern innehåller, utom det vanliga kalendariet, uppgifter om marknadsdagarna, mått tabell, förteckning över olika länders mynt, ord till „Svenskarna i försakingringen“, „Några utdrag ur Rågösvenskarnas historia,“ jämte andra nyttiga råd och anvisningar.

Kampanj mot Kyrkklockorna. Från olika trakter av Sovjetryssland meddelas till Rigabladen, att de lokala kommunistorganisationerna beslutat ett nytt slag mot kyrkan. I industriarbetarnas namn fordras nu, att samtliga tempel och kloster skola berövas, sina klockor, vilka skulle nedsmältas, så att malmen kunde göras tillgänglig för industrins behov. I distriktet Rybinsk, där agitationen är särskilt livlig, ha anställda beräkningar, enligt vilka klockorna i 240 kyrkor och kloster borde kunna leverera mer än 2,000 ton malm.

Projektet har naturligtvis framkallat en oerhörd harm hos de troende, vilka å sin sida skrida till motåtgärder. I Irkutsk har tjecken bl. a. uppöst en organisation av halvt politisk, halvt religiös natur, som tagit till sin uppgift att agitera för ett Rådssyssland utan kommunister. Hittills ha över ett hundratal häktningar fö-

retägit, men det tros med bestämdhet, att större delen av organisationens medlemmar lyckats undgå tjeckans klor och kommer att fortsätta sin verksamhet.

Dimma hindrade månraaketens start. Enligt tidigare ingångna meddelanden kulle på onsdagen prof. Oberths mycket omtalade månraket avskjutas från den lilla badorten Horst vid tyska Östersjökusten. Vid ett samtal som Aftonbladet samma dag haft med Horst meddelades, att starten icke kunnat äga rum på onsdagen. Det är mycket dimmigt, och professor Oberth har därför uppskjutit evenemanget. Han vill nämligen ha så tjänlig väderlek som möjligt. En start i dimma anser han förfelad.

Ny krigsminister i U. S. A. President Hoover har utnämnt T. J. Hurley till krigsminister efter Good, som för en tid sedan avled.

Svar på hr. Berggrens artikel i nr. 47 denna tidn.

Herr Berggren bestrider kretsstyrelsens skrivelse av 14. nov. nr. 900 d. å., däri påpekats att Norrby folkskola ej rättvist begagnat regeringens understöd för mindre bemedlade elever. Ovan nämnda skrivelse upplästes i hr. Berggrens närvaro vid kommunalfullmäktiges sammanträde den 22. nov.

Herr Berggren påstår att undertecknad och hr. Joel Nyman skulle haft någonting att skaffa med utdelningen av understöd vid Norrby folkskola. Detta påstående hör till de vanliga Berggrenska gåtorna. — Vi bära endast ansvaret för Hullo folkskola, där hr. Berggren lika litet

äger bestämmanderätt som vi i Norrby.

Herr Berggren klandrar folk, som lånar ut sina penningar, och då penningeutlåning hör till det dagliga livets företeelser, så vore det för samhället intressant att få se hr. Berggrens fullmakt att förbjuda sådant. Rättare vore det, om hr. Berggren rättade sig efter kretsstyrelsens och Hovsbybornas fordringar.

Huru hr. Berggren kringgår rättvisan.

En närstående släkting intrasslade sig i ofantliga skulder, så att myndigheterna lade beslag på så gott som hela hans egendom. Då uppträdde hr. Berggren som ägare till släktingens egendom, och resultatet blev att hr. Berggren misslyckades och måste böta 70 kr. för sin orättvisa. Kustbons läsare böra ej förundra sig, de få läsa mycket mera om t. ex., hur hr. Berggren fräckt smutskastar hela Svenska Folkförbundet, lik den son som förbannar sin moder o. s. v.

A. Wikström.

Vällyckat aftonsamkväm av S. O. V:s ungdomsavdelning „Enighet“

Lördagen den 7 dennes hade Svenska Odlingen Vänners ungdomsavdelning „Enighet“ anordnat fest i K. F. U. K. lokal å Bredgatan 5 här i Reval. Denna svenska fest måste i allt betecknas såsom synnerligen väl arrangerad och därvid har programmet utförts huvudsakligen av de unga själva, ungdomar i skolåldern, som äro medlemmar i den nämnda ungdomsföreningen.

Glädjande nog var det också fulltalig publik — över 200 personer hade samlats, vilket visar att allmänhetens intresse för de unga är stort.

Sedan flickan Käthe Randmann till piano spelat ett vackert musikstycke, höll den svenska lektorn vid Dorpats universitet Nils-Herman Lindberg ett med intresse åhört föredrag „Julen i svensk dikt“, som lämpade sig bra för kvällen. Det var ett stort plus för festen, att lektor Lindberg hedrade den med sin närvaro och sitt föredrag. Tack, och välkommen igen! Såväl föredrag som musik mottogs med livligt bifall.

Nu följde deklamation av frk. Edit Holm om modersmålet och en Frödingbit, väl framförd och bifallen av publiken, varpå en tablå „Schuberts Ständchen“ uppfördes. I tablån, som var mycket tilltalande, varom de livliga applåderna buro vittne, föreställde syskonen Egon och Käthe Randmann farfar och farmor och fru H. Blees sjöng Franz Schuberts berömda serenad såsom beskrivning till tablån. Publiken gav sig icke med mindre, förrän den ännu en gång sett „farmor i krinolin, klingande på spinett och farfar framförande sitt frieri.“

Efter en liten paus, som för publiken blev rätt lång, framdansade 5 fjärilar på scenen. Det var smålickor från svenska skolan, som nu utförde „fjärilsdans.“ Ett verkligen mycket förtjusande nummer, som belönades med ihållande bifall och fick upprepas.

Under den nu följande pausen dracks tè och såldes genom lottdragning handarbeten, förfärdigade av de unga, samt tömdes havretunnan m. m.

Därpå undfägnade fru Blees publiken med några väl sjungna solosånger, som alla belönades med livligt bifall.

Sedan blev det igen tablå. Stadsborna fingo se på ett „zigenarläger“, som var mycket naturtroget återgivet. Förutom skolungdomar bestod lägret av fru Malmberg och fröken Kanger, vilka sistnämnda i tablån även utförde vacker sång. Numret var mycket tilltalande och belönades med livliga applåder. Ledarinnans fantasi har varit god.

Som sista nummer på programmet voro de alltid omtyckta folkdanserna i nationaldräkter. Publiken var förtjust och applåderade ihärdigt.

Såsom av det skrivna framgår, var programmet rikhaltigt och omväxlande. De unga kunna med god vilja åstadkomma mycket.

Det bör tilläggas, att ledarinnan för och själen i hela arrangementet, fru Blees, gjort sin sak bra.

Tillställningen var förenad med stora utgifter, men trots det blev renvinsten mellan 40 och 50 kronor, en rätt vacker summa för Enighets kassa.

Publiken var intresserad och belåten! Det var en vällyckad fest!

Den gångna veckan.

Från Schanghai meddelas att Nankingregeringens ledare general Tshjang-Kai Shek på grund av utbruten strejk bland trupperna av general Tang-Seng-Thsi anmodats att avgå. Emedan strejkrörelsen alltmer utbreder sig, är tillståndet katastrofalt. Järnvägsförbindelsen med Nanking är avbruten, emedan man har anledning att befara angrepp mot tågen från de strejkandes sida. För att bortföra engelska undersåtar har engelska regeringen kommenderat några krigsfartyg till Nanking. Hankou har förklarats i belägringstillstånd.

Kyrkor och synagogor till sådesmagasin. I Rybinsk (Ryssland) beslöts att upplagra säd i därvarande domkyrka och synagoga.

Den 7 dennes, då godståget № 199 anlände till Rakvere, märkte tågpersonalen att en vagn hade hål i taket. Vid närmare undersökning kom man underfund med, att tjuvar varit i farten, och medan tåget var under gång, bortfört en mängd kolonialvaror, som voro adresserade till ovan nämnda stad.

Skyddskåren har anhållit hos socialministeriet om 40.000 kronor för fullföljande av byggnadsarbetet på skjutbanan i Nömmen. Därigenom skulle 120 personer få säkert arbete hela vintern igenom.

Senaste vecka hemsöktes England av en fruktansvärd storm, åtföljd av sällsamt stark nederbörd, som anställt så stora skador, att de icke i mannaminne ha sin like. I Glasgow nedstörtade ett kyrktorn, varvid flera personer ljöto en ögonblicklig död. Till följd av stormen och nederbörden ha flere floder översvämmat, så att trafiken är på många ställen avbruten.

Omkring ett tiotal ångare och en mängd segelskutor äro försvunna, och man befärar det värsta. Ständigt uppfånga radiostationerna nödsignaler från havet. I land är telegraf- och telefonnätet förstört på stora sträckor och förbindelsen avbruten.

Även Tyskland har drabbats av stormen. Sålunda meddelas från Berlin att flera hus ha illa ramponerats genom att taken slitits av. Brandkåren har varit livligt verksam med att hjälpa så-

danå, som skadats under nedrasande tak och skorstenar.

Vid Frankrikes kuster ha även flera fartyg gått under med omkring 80 personer.

Även meddelas att i Boulogne ett kyrktorn rasat och slagit genom kyrkans valv. I kyrkan pågick som bäst gudstjänst och många personer blevo livsfarligt skadade av nedrasande murbruk och stenar.

Från Amsterdam meddelas: Stormen rasar fortfarande. Flera fartyg äro i sjönöd. Ännu är det omöjligt att fastslå skadornas storlek.

Från Moskva meddelas, att rysk-kinesiska fredsunderhandlingarna vidtagit, vilka slutgiltigt skola bilägga tvisten om Ostkinesiska järnvägen.

Berlin 10 dec. Senaste natt ägde igen sammanstötningar rum mellan nationalsocialister och kommunister.

Upproret, som nyss ubröt mot Nankingregeringen i Kina, hotar att sprida sig över hela landet. Från de farligaste platserna bortföras utlänningarna.

Allryska central exekutiven. Allryska verkställande centralutskottet har avslutat sin session efter det statsbudgeten fastställts. Denna balanserar med 11.600 milj. rubel i jämförelse med det ursprungligen framställda förslaget.

Vid sessionen fattades bl. a. beslut om upprättande av ett jordbrukskommisariat. Till kommissarie utnämndes Jakovlev.

Oron på Haiti. Amerikanska överkommisarierna på Haiti rapporterar, att han vidtagit åtgärder för brotts transporterande av alla amerikanska kvinnor och barn från staden Aux-Cayes. De franska, brittiska och tyska undersåtarna kvarstanna däremot. 500 man amerikanska marinsoldater ha på lördag eftermiddag med en ångare avsånts till Haiti, som förstärkning.

Det förmodas här att den tillsatta undersökningskomisionen kommer att föreslå införandet av en civilregim i stället för den nuvarande amerikanska militärregimen på Haiti.

Marindepartementet har avsänt två amfibieplan från Quantico till Port au Prince.

Köldvägen i Chicago har krävt 60 dödsoffer. Från Chicago telegraferas: En isande

köldväg hemsöker i dessa dagar Chicago. Man har i mannaminne ej upplevat något liknande, och myndigheterna emotse med stor ångsan, hur förhållandena i fattigkvarteren skola utveckla sig, om den bitande kylan, som ledsgagas av en rykande snöstorm, skall fortmeta. Från alla delar av staden meddelas om dödsfall till följd an kylan, och på borgmästarens initiativ har upprättats en stor hjälpkår, som dag och natt genomströvar fattigkvarteren och söker förmå invånarna att lämna sina usla bostäder och söka skydd i de upprättade värmestugorna. Trafiken i staden har tidvis varit fullständigt lamslagen. En mängd trafikolyckor ha inträffat. Dessa ha krävt åtminstone fem dödsoffer. Varje försök att befria gatorna från de väldiga snömassorna har måst uppgivas. På många ställen har man måst bära utmattade kvinnor och barn till deras hem. Skyskraporna ha satts i stark gungning av snöstormen. Enligt senaste meddelanden ha kylan och stormen hitills krävt 60 dödsoffer, och många förfrusna torde ej kunna räddas till livet.

„Det har vuxit upp ett mycket starkt intresse för svensk kultur i Amerika, och icke minst i Chicago. Jag är ledamot av styrelsen för ett företag som kallas Swedish Arts and Crafts Company, och detta ledes av svensken Tage Palm, som gjort en energisk propaganda för sitt lands konstnärliga liv. Det är icke minst hans förtjänst, att en rad framstående svenskamerikaner i år varit hemma på besök. Numera står den svenska konsten högt i U.S.A., och vi vända oss gärna till Sverige, när det gäller dekorativ konst o. konstindustri — har en rik amerikansk affärsman, W.S. Brewster från Chicago, framhållit i en intervju om sina tryck från Sverige.

Allsv. Saml.

milj. bilar tillverkas men blott 4 milj. säljas. Henry Fords exempel att sänka priset på sina automobiler över hela linjen väntas bli följt av flertalet stora automobilfabrikanter, vilka riskera att i annat fall icke kunna sälja slut årets produktion. Presidenten för Reo Motor Car Company, R. H. Scott, har i ett nyigen publicerat uttalande förklarat, att då det på världsmarknaden en-

dast finns rum för 4 miljoner amerikanska personautomobiler årligen, är det vanvettigt av den amerikanska bilindustrin att i fortsättningen tillverka och söka sälja 5 miljoner personbilar årligen.

Chefen för General Motors, Alfred P. Sloan, och flere andra av spetsarna inom bilindustrin vilja däremot göra gällande, att medan en tillfällig begränsning av produktionen är sannolik, automobilindustrin likväl kan se fram mot en regelbunden årlig produktion av 5 1/2 miljon bilar.

Trotskij är läraktig. Gamle Trotskij, revolutionären, som inte får vistas i det lilla himmelrike han själv var med om att koka ihop, lär sitta på skolbänken för närvarande. Han pluggar och läser för att lära sig turkiska, och tack vare stor energi skall han redan ha avancerat så pass långt, att han nu är mäktig att på någorlunda klanderfri „mohammedanska“ utlägg för eventuella lyssnare sina revolutionära idéer.

Det är ju ganska duktigt gjort av Trotskij det där, men sedan beror det väl på, om Mustafa Kemal gillar det hela. Vill det sig riktigt illa, kanske Turkiets energiske diktator blir förargad och förbjuder vännen Trotskij att säga någonting alls inom turkiska landmären. — Och så står herr revolutionären där med sin tvättade hals.

Kort och kraftigt.

Under amerikanska inbördeskriget hände det sig en gång att ett regementes fläskförråd tog slut. Regementchefen Boyd, som var en fåordig man skrev till intendenten Brown tre ord: „Brown! Svin! Boyd.“ Intendenten, en snarfyndig karl, begrep, expedierade det begärda fläsket, och i det medföljande brevet lästes: „Boyd! Svin! Brown.“

Kyrkliga meddelanden.

3 sönd. i Advent högmässa i S:t Mikael kyrkan kl. 11 f. m.

Församlingsafton samma dag församlingssalen kl 5 e. m.

Ämne: Svenska mässan.

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningslokal
Tel. 771-08 Grevturegatan 13
(Hörn-butiken) NOR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt utvald av Vadstena spetsar. Motiv och Krugar. Beställningar å linneutstyrlar. Order till landsorten expedieras omgående.

HOTEL ATLANTIC
Stockholms modernaste, lystaste och
komfortablaste hotell.
Fullständiga toaletterum med bad till
varje rum och dubletter.
Förstklassig Restaurant.
Moderata priser.
Dans måndag och fredag.

HANSA
STOCKHOLM
Eget kapital
Kr. 8.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:
S. Karja tän. 15.

Mc CORMICK-DEERING
INTERNATIONAL
LANTBRUKSMASKINER
BRUKET BÄST - I LÅNGDEN BILLIGAST
BEGÄR KATALOGER!
AKTIEBOLAGET
INTERNATIONAL HARVESTER CO.
NORRKÖPING - MALMÖ

RESTAURANT D A M B E R G
MATSALÉN I TR. STOCKHOLM. REKOMMEN-
DERAS
Beställningar av bord N. 12911. N. 6285.

CARL FREDRIKS BIERSTUGA
Hantverkargatan 17.
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS.

STADSHOTELLET
MOTALA
rekommenderas. 1sta klass restaurant
och festvåning. Bekväma och trevliga
resandrum. Telefon: Namnanrop. (1778)

SVENSKA BOMULLSFLAGGOR
till utlandet direkt från fabriken. Inom Sverige
genom handlande i branschen.
Gefle Manufaktur A.-B. STRÖMSBRO

STADSHOTELLET, HEDEMORA
Rekommenderas! Modernt Hotell
& Restaurang.
Fullständiga rättigheter. Tel. Namnanrop.

SHELL
BENSIN OCH
SMÖRJOLJOR
använder varje ekonomisk motorman
SVENSK-ENGELSKA MINERALOLJE A.-B

Bierstugan i
Spångbacken, Norrköping.
Rekommenderar sina väl
tempererade maltdrycker.

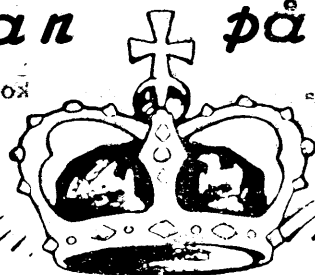
Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget
EESTILLOYD

grundat år 1919
Reval, Långgatan (Pikk) 11. Tel. 6-24 & 17-03

LIV-, BRAND-,
OLYCKSFALLS-,
INBROTTS-,
GLAS- &
TRANSPORTFÖRSÄKRING
De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna överstiga
hundrafemtio millioner cent.
Ett bevis för till vilken öskattbar nytta försäkring är, därför
Försäkra Eder liv och Eder
egendom medan tid är!

Tillbringa Eder semester i
Dalarne och Värmland,
vilka båda landskap ifråga om storslagen natur
och intressanta platser räknas bland Sveriges
främsta. Bekvämate förbindelser
med Bergslagsbanan.

Kronan på verket

är K. F:s smörblandade margarin, som innehåller minst 20 procent
runmärkt mejerismör, vilket finnes anmärkt på varje paket.

MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamngatan 3A **STOCKHOLM** Norrmalmstorg
Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilspport etc. etc.

Den Gyllene Fröden
Vid Järntorget, Stockholm 29
Riks 80 29.

Kinna.
Fredriksson & Abrahamsson, Kinna
Tillverkar och försäljer:

**GARDINER, BOMULLS-, YLLE- & LIN-
NEVÄVNADER samt YLLETRIKÅ**

Jönköpings stads och läns sparbank
Stiftad 1831.
Huvudkontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor
i Jönköping, Huskvarna, Norrahammar, Små
lands Taberg.

STORA HOTELET, Linköping.
Innehavare Fru JENNY KLINGBOM.
Post, telegram- & telefonadress: Stora Hotellet
Linköping. Intern. hotellcode. 38 rum med 50
bäddar. PRISER: Enkelrum från 5.- kr. Dubbel-
rum fr. 10.- kr. Lunch fr. 2:50 kr. Middagar
3.- kr. Supé fr. 3.- kr. Sprit - Vin - Öl.

Reserverad annonsplats

Aktiebolaget Åbolands Bank, ÅBO.
Filiaer i: HFLSINGFORS, EKENÄS, KIMITO
MAREIHAMN, NYSTAD, PARGAS och SALO.
HÖGSTA DEPOSITIONSRÄNTA 7 HALV PROC.